TÜRK MEDİKAL RADYOTEKNOLOJİ DERNEĞİ

16. ULUSAL RADYOTEKNOLOJİ KONGRESİ VE EĞİTİM SEMİNERLERİ

21-25 Mayıs 2022
La Blanche Island Bodrum

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

www.tmrtder.org.tr

Hastanelerde Güvenlik İklimine Yönelik Araştırma

Nuran Akyurt
Nuran Akyurt

Ülkemizde özellikle hastane çalışanlarının sağlık ve güvenlikle ilgili sorunlarının artmasından yola çıkarak, çalışmamızda araştırma kapsamındaki hastanelerde çalışanların güvenlik iklimi algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu araştırma tanımlayıcı araştırma modeline uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Burada amaç; eldeki problemi, bu problemle ilgili durumları, değişkenleri ve değişkenler arasındaki ilişkileri tanımlamaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcılara ilişkin sosyo-demografik nitelikte(yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, meslekte çalıştığı süre, aile planlaması, iş memnuniyeti, sigara kullanımı, alkol tüketimi, kitap okuma alışkanlığı, sevdiklerine ve kendine vakit ayırabilme durumu)sorular, ikinci bölümde ise güvenlik kültürüne ilişkin ifadeler bulunmaktadır. Ankette güvenlik kültürünü ölçmek için ‘’Yönetim Bağımlılığı’’, ‘’Güvenliğe Yönelik Öncelik’’, ‘’İletişim’’, ‘’Güvenlik Kuralları’’, ‘’Destekleyici Ortam’’, ‘’Kişisel öncelik ve Güvenliğe Duyulan ihtiyaç’’, ‘’Riskin Değerlendirilmesi’’, ‘’İş Ortamı’’, ‘’İş sağlığı ve güvenliği eğitimi ve geribildirim’’ boyutlarına yönelik ifadeler yer almaktadır. Çalışmada çeşitli demografik değişkenler bakımından güvenlik iklimi algısının farklılık gösterip göstermediği tespit edilmiştir. Araştırmanın ana kütlesini İstanbul İlinde Kamu hastanesinde çalışan toplam 60 sağlık personeline dağıtılmıştır. Ancak çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayalı olduğu için 42 Sağlık personeli geri dönüş yapmıştır. Çalışma öncesi tüm bilgilendirmeler yapıldı. Bu durumda anketlerin geri dönüş oranı %70 olarak hesaplanmıştır. Araştırma verileri 20 Ekim ile 10 Aralık 2021 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırma sonunda 42 sağlık çalışanına ulaşıldı.
Araştırmada çalışanların güvenlik iklimi algı düzeylerini ölçmek üzere 30 ifadeden yararlanılmıştır. Yararlanılan ölçeğin güvenilirliği Cronbach Alpha değerlerine göre belirlenmiştir. Güvenilirlik analizi sonucunda Cronbach Alpha değeri 0.906 olarak hesaplanmış, buna göre anketin güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır. Verilerin analizi SPSS 25 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik İklimi, Güvenlik Kültürü, Sağlık Çalışanları, Demografik Özellikler

Sosya Demografik Özellikler

Katılımcıların Demografik Özellikleri

		Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	25	64,3
	Erkek	17	35,7
Yaş	18-24	15	35,7
	25-32	10	23,8
	33-40	10	23,8
	41-49	6	14,3
	50 ve üzeri	1	2,4
Medeni Durum	Evli	21	50
	Bekar	21	50
Eğitim Düzeyi	Sağlık Meslek Lisesi	9	21,4
	Ön Lisans	27	64,3
	Lisans	5	11,9
	Yüksek Lisans	1	2,4
	Diğer	0	
Meslekte Çalışığı Süre	1 yıldan az	7	16,7
	1-5 yıl arası	12	28,6
	6-10 yıl arası	10	23,8
	11 ve üzeri	13	31
Evinizde Kimlerle Yaşamaktasınız	Yalnız	2	4,8
	Sadece Eşimle	1	2,4
	Eş ve Çocuklar	20	47,6
	Anne ve Baba	15	35,7
	Diğer	4	9,5
İşinizden memnunmusunuz	Evet	35	88,1
	Hayır	7	11,9
Sigara Kullanıyormusunuz	Evet	14	33,3
	Hayır	28	66,7
Alkol Tüketiyormusunuz	Evet	6	14,3
	Hayır	36	85,7
Kitap okuma alışkanlığınız var mı	Evet	32	76,2
	Hayır	10	23,8
Kendinize ve Sevdiklerinize vakit ayırabiliyormusunuz	Evet	25	59,5
	Hayır	17	40,5

Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri

Tablo 1 Güvenirlik (Cronbach-Alpha Güvenilirlik) Analizi

Tablo 1 Güvenirlik (Cronbach-Alpha Güvenilirlik) Analizi

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,906	,899	30

Güvenirlik analizi

Tıbbi Görüntüleme Teknikleri Eğitiminde Sanal Gerçeklik Uygulamaları

Nuran Akyurt
Nuran Akyurt

Çağın bilgi birikiminin artması, bireylerin ilgi alanlarında ilerleme isteği ve yeteneklerini geliştirmeye yönelik çabalar, eğitim kurumlarını daha geleneksel eğitim yöntemlerinde etkileşimli eğitim yöntemlerinin kullanımına yöneltmiştir. Günümüz öğrencileri, 1980' lerden sonra gelişen dijital medya ile büyüyen; Bu neslin çok çabuk sıkılan, sabırsız ve sıklıkla geri bildirim ve ödül bekleyen bir nesil olduğu düşünüldüğünde, simülasyon uygulamalarından biri olan sanal gerçeklik uygulamalarının programda tanıtılması adeta zorunlu hale gelmiştir. Sanal gerçekliğin ilk ortaya çıktığı zamandan günümüze kadar olan süreçte farklı tanımlar yapılmıştır. Zhang, sanal gerçeklik; bilgisayar donanımı ve yazılımının bir araya getirilmesiyle çeşitli duyusal uyaranlardan oluşan sanal bir ortam olarak tanımlanmaktadır. Sağlıkta kullanılan sanal gerçeklik; Etkileşimli, eğlenceli, eğlenceli bir holografik geribildirim terapisi ve eğitim aracı olarak tanımlanmıştır. Sanal gerçeklik uygulamaları, hastalıkların teşhis ve teşhisi için üç boyutlu görüntüler sağlayabilir. İnceleme sonuçlarının, X-ışınları ve MR (manyetik rezonans) üç boyutlu olarak görüntülenmesi sayesinde teşhis ve teşhis sürecinin verimliliği arttırılabilir. Sanal gerçeklik, farklı amaçlarla tedavi ve rehabilitasyon için kullanılabilir. Tedavi ve rehabilitasyon sırasında sanal gerçeklik uygulamaları ile hasta motivasyonunun artacağı, hasta kaygı ve korkusunun azalacağı belirtilmiştir [6]. Bireysel terapötik süreçlerin yaratılmasıyla iyileşme sürecinin hızlandırılabileceğine inanılmaktadır.
Bu araştırmanın amacı, tıbbi görüntüleme eğitimi alan öğrencilerin ve sanal gerçeklik uygulamaları ve eğitimden beklentilerini araştırmaktır. Bu araştırmada hem nitel araştırma modeli, hem de deneysel araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmada uygulanan deneysel modelde ise, sanal gerçeklik teknolojisi ve uygulamasını deneyimleyen öğrencilerin görüşlerinin alınmasıdır. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Görüntüleme programından öğrencileri nitel ve deneysel araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. İkinci sınıf öğrencilerinden 98 öğrenci, gönüllülük esasına göre deney grubunu oluşturmuştur. Tıbbi Görüntüleme Eğitiminde Sanal gerçeklik uygulamalarına yönelik beklentilerini tespit etmek için nitel araştırma modelinde kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Buna göre, öğrencilere ait formlar A ile kodlanmış, sıra numarası hemen yanına eklenmiştir. Görüşmeye katılan öğrenciler A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11 ve A12 olarak kodlanmıştır. Verilerin analizi SPSS 25 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sanal Gerçeklik, Eğitim, teknoloji

Sanal Gerçeklik Sosyo Demografik

Tablo: Sanal Gerçeklik Teknolojisini Kullanan Öğrencilerin Sosyo- Ekonomik Durumu

Yaş

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	15-18	65	66,3	66,3	66,3
	19-24	33	33,7	33,7	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

Cinsiyet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Erkek	44	44,9	44,9	44,9
	Kadın	54	55,1	55,1	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

Eğitim durumu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Sağlık Mes. Lise	68	69,4	69,4	69,4
	Önlisans	30	30,6	30,6	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

Kardeş Sayısı

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0-2	62	63,3	63,3	63,3
	2-5	20	20,4	20,4	83,7
	5+	14	14,3	14,3	98,0
	4,00	2	2,0	2,0	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

Windows'u Etkinleştir
Windows'u etkinleştirmek için Ayarlar'a g

Sanal Gerçeklik Sosyo Demografik 2

Çalışan kişi sayısı

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	50	51,0	51,0	51,0
	2	37	37,8	37,8	88,8
	3	8	8,2	8,2	96,9
	4+	3	3,1	3,1	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

Ailenin gelir durumu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Düşük	6	6,1	6,1	6,1
	Orta	69	70,4	70,4	76,5
	Yüksek	23	23,5	23,5	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

Herhangi bir işte çalışma durumu?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Evet	22	22,4	22,4	22,4
	Hayır	76	77,6	77,6	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

Babanın eğitim durumu?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	İlkokul	42	42,9	42,9	42,9
	Ortaokul	30	30,6	30,6	73,5
	Lise	18	18,4	18,4	91,8
	Üniversite	8	8,2	8,2	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

Windows'u Etkinleştir
Windows'u etkinleştirmek için Ayarlar'a gi

Sanal Gerçeklik Sosyo Demografik 3

Annenin eğitim durumu?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Okur-yazar	4	4,1	4,1	4,1
	İlkokul	61	62,2	62,2	66,3
	Ortaokul	21	21,4	21,4	87,8
	Lise	8	8,2	8,2	95,9
	Üniversite	4	4,1	4,1	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

Sigara veya alkol kullanımı

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Evet	58	59,2	59,2	59,2
	Hayır	40	40,8	40,8	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

Kronik bir rahatsızlığı

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Var	12	12,2	12,2	12,2
	Yok	86	87,8	87,8	100,0
	Total	98	100,0	100,0	

AuthorToEditor: Sanal Gerçeklik Uygulamalarının Tıbbi Görüntüleme Eğitiminde Kullanımına yönelik geliştirmiş olduğum teknolojiyi kalabalık bir kongre katılımcı grubuna sunmak isterim.

Gömülü Üçüncü Molar Dişle İlişkili Dentigeröz Kist Olgu Sunumu

Hatice Karademir, Kübra Nur Çakan, Gül Fikirli Kaçmaz
Balıkesir ağız ve diş sağlığı hastanesi

Dentigeröz kist, sürmemiş bir dişin kuronu etrafında oluşan bir kisttir. Radyografik tanıda önemli bir nokta, kistin dişin mine-sement birleşimine bağlı olmasıdır. Dentigeröz kistlerin tipik olarak kavisli ya da dairesel dış çizgisi vardır. İçyapısı tamamen radyolüsenttir. Sağ mandibula gömülü üçüncü molar dişle ilişkili dentigeröz kist tespit edilen 50 yaşındaki erkek hastanın operasyon öncesi bilgisayarlı tomografi ve panoramik röntgen sonuçları değerlendirilerek lokal anestezi altında cerrahi işlemi gerçekleştirilmiştir. Kistin enükleasyonu sağlanmıştır. Operasyon tamamlandıktan sonra 2.yılda dijital panoramik röntgenle kontrolü yapılmıştır. Herhangi bir residüel kiste rastlanmamış ve iyileşme görülmüştür. Bu olgu sunumunun amacı; dentigeröz kistin klinik ve radyografik durumu hakkında bilgi vermek ve teşhis ve planlama açısından radyografinin önemini vurgulamaktır.

Anahtar Kelimeler: Dentigeröz kist, bilgisayarlı tomografi, dijital panoramik röntgen, enükleasyon

Bilgisayarlı tomografide lezyonun sagital kesitte görünümü

Panoramik radyografide lezyonun görünümü.

Tedaviyi takiben 2. yıldaki panoramik radyografide iyileşme görüntüsü.

Pandemi Sürecinde Bir Radyoloji Klinigi'nde Dijital Gelişmeler Eşliğinde Kalite İyileştirme Çalışmaları Pilot Uygulaması.

Gülsüm Yıldırım, Raif Kaan Baş, Özlem Gürel, Nil Özmen, Yaşar Bükte
İstanbul, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi, Radyoloji Kliniği, Gülsüm YILDIRIM, Dr. Raif Kaan BAŞ, Özlem GÜREL, Nil ÖZMEN, Prof. Dr. Yaşar BÜKTE

Pandemi ile dijital dünyaya adım atılırken, hastane bünyesindeki klinikler kendi içerisinde yeni çalışmalar başlatmışlardır. Temas sürelerini minimize etmek ve hastane içerisinde geçirilen süreyi azaltmak adına Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi web sitesinde başhekimlik tarafından görevlendirme sonrasında Radyoloji Kliniği'nde dijital hasta rehberi oluşturulmuştur. Hizmetler 13 bölümde sunularak bilgilendirilmeler yapılmaktadır. Bu bilgilendirmeler tamamen hastalar tarafından sağlık çalışanlarına sorulan sorular analiz edilerek oluşturulmuş ve bunlara cevaplar verilmiştir. Radyoloji web sitesinde bilgiye çoklu yollardan ulaşmak adına her bir soru ve cevabı soru üzerinden link olarak pdf sayfasında, arka planda hastanenin yapılacak işleme ait cihaz resimleri filigran olarak kullanılmıştır. Sitedeki sorulara cevaplar verilirken sağlık sistemimizin diğer uygulamaları arasında entegrasyon çalışmaları yapılmaktadır. Özellikle hizmet alan hastalarımızın sonuçlarına ulaşmak için e-nabız sistemine bağlanması, MHRS-randevu bilgilendirme üzerinden verilen linkler ile hastaların ilgili işleme ait sorularına cevap bulacağı bu web sayfasına bağlanması sağlanmaktadır. Hukuksal sorunlara sebep olan hasta onam belgeleri siteye yüklenerek istek dahilinde kendi bilgisayarlarından çıktı alıp, imzalayıp hastaneye getirebileceklerdir. Ayrıca onam belgelerini okumada zorluk çektiklerini dile getiren hastalarımız bu dökümanı dilediği büyüklüğe getirerek okuyabilmektedir. Ayrıca klinikte ne tür tetkiklerin yapıldığı SUT*Sağlık Uygulama Tebliği* tetkik listesi işlem türüne göre siteye yüklenmiştir. Her bir işleme ait soru ve cevapları kliniğin doçent, uzman, asistan ve teknisyenleri eşliğinde videolar çekilerek siteye yüklenmeye başlanmıştır. Özellikle sağlık turizmi açısından hasta bilgilendirmelerin doğru yapılması için bu videolar yeminli tercümanlar ve doktorlar koordinasyonunda İngilizce ve Arapça' ya alt yazı olarak çevirilmiş ve Türkiye'de ilk olarak kalite dökümanı yabancı bir dilde yüklenmiştir. İşitme engelli hastalar için doğru bilgiye ulaşma adına her sorunun işaret dili videoları çekilmiş ve diğer çevirilerle aynı video içerisinde montajlanmıştır. Site çalışmaları devam etmekte olup dijitalleştirme sürecinde hastanemiz alt yapısında mevcut olan indoor navigasyon sistemlerine entegrasyonu sağlanarak aplikasyon uygulaması ve sanal gerçeklik uygulamaları ile web sitesi hizmetlerini geliştirmeye devam etmektedir. Ayrıca fikir ve diğer uygulamalarla ilgili patent başvurusu için gerekli işlemler başlatılmıştır. Bu çalışma öncesi hastaların web sitesi kullanımları ile ilgili bir anket çalışması yapılmış olup Sakarya Üniversitesi'nde 2019'da yapılan Sağlık ve Hastane İdaresi Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur. Hastaların siteyi kullanma oranlarının ölçülebilmesi için gerekli çalışmalar başlatılmış olup, hastaların güncel nabzını ölçmek için web sitesine anket yüklenmesi ayrıca başvurulacak etik kurul onayı sonrası önümüzdeki dönemlerde gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Radyoloji, Web Sitesi,Kalite, Pandemi, Dijital Radyoloji, Dijital Hasta Rehberi

Bilgisayarlı Tomografi randevusu almak

Doğru bilgiye çoklu duyu ve dillerde ulaşım sağlanma

Radyoloji Kliniği Hizmet Listesi

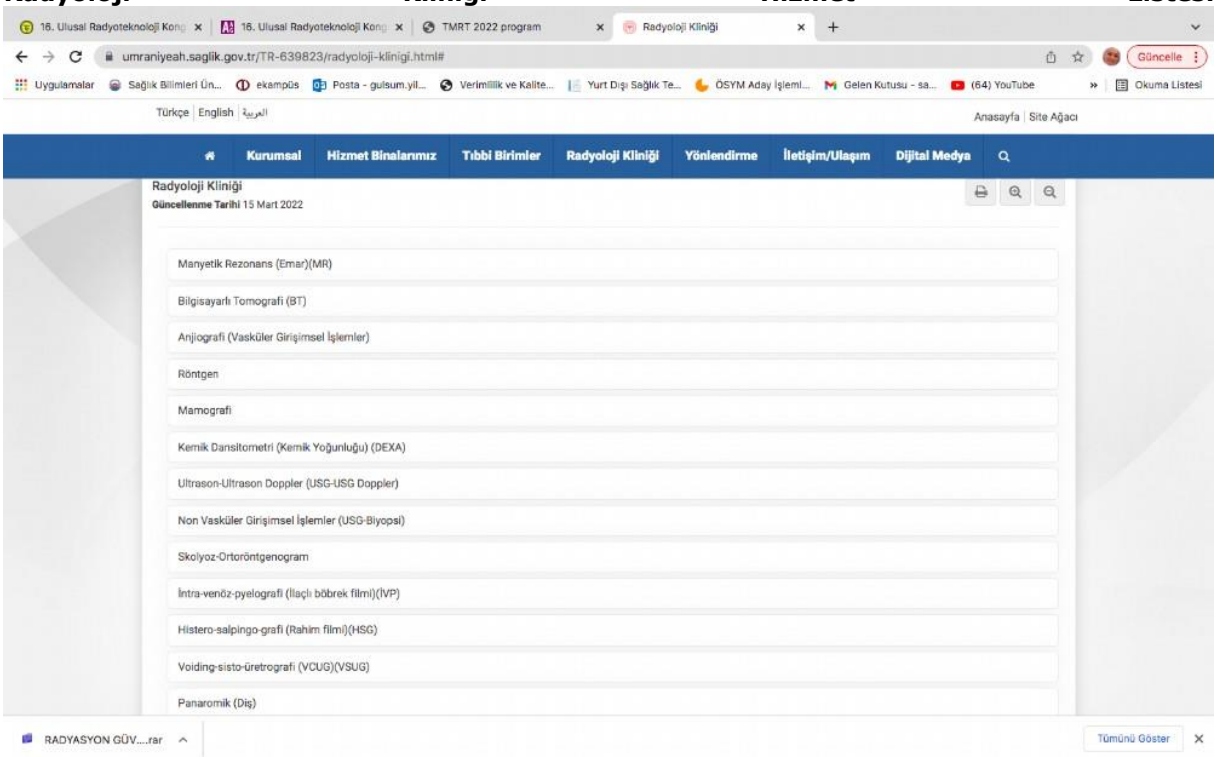

Radyoloji Kliniği verilen hizmetler listesi

AuthorToEditor: Nezaket ÖZGÜR hnmın bilgisi dahilindedir.

Radyoloji'de doz azaltım yöntemleri

Hilal Kurt, Ebru Tavşanoğlu
Başkent Üniversitesi Adana Dr.Turgut Noyan Uyg. ve Araşt. Merkezi, Radyolji Ana Bilim Dalı, Adana

GİRİŞ-AMAÇ:

Radyasyon hayatımıza girdiği günden beri, tıp alanında hastalıkların tanı ve tedavisinde kullanılmaktadır. Gün geçtikçe, tanı ve tedavi için kullanılan cihazlar hızla gelişmekte ve kullanımı da hızla artmıştır. Bu yüzden, radyasyon dozu ve olası kanser riskini de beraberinde getirmiştir. Hasta sağlığı için, gereksiz çekimlerden, yüksek dozlardan kaçınılarak ve doz azaltıcı uygun teknikler kullanılarak, daha az radyasyon almaları sağlanabilir.

GEREÇ-YÖNTEMLER:

Radyasyon dozunun azaltılması şu yöntemlerle sağlanmaktadır: radyoloji görüntüleme cihazlarının teknik özelliklerinin kullanılması; hastaya göre doğru ışınlama parametrelerinin kullanılması; koruyucu ekipmanlar ve zırhların kullanılması; destek yazılım programlarının kullanılması. Radyolojik cihazların eğitim almış yetkin kişiler tarafından kullanılması gerekmektedir. Cihazların kalibrasyon ve testleri düzenli olarak yapılmalıdır. Doktor istemi olmayan hastalara tetkik yapılmamalı, sadece doktorun istediği bölgeye çekim yapılmalıdır. Bunların yanında; hastaya çekim sırasında doğru pozisyon verilmeli, çekim tekrarlarından kaçınılmalı, çekim sırasında kolimasyona ve çekim mesafesine de dikkat edilmelidir.

SONUÇ:

Radyolojiye, birçok hastalığın tanısında başvurulmaktadır. Her ne kadar radyasyondan ötürü riskler içerse de (kanser), belli başlı prensiplere ve doz azaltma yöntemlerine dikkat edilerek yapıldığı taktirde, riskler en az seviyeye indirgenip, tetkiklerin sağlayacağı faydalar karşısında göz ardı edilebilmektedir. Amaç, hastanın tanısı için en düşük dozda, en iyi görüntüyü elde etmektir.

Anahtar Kelimeler: bilgisayarlı tomografi, hasta sağlığı, kanser, radyasyondan korunma, doz azaltma

COVID-19 Sürecinde Radyoloji Teknikerlerinin Depresyon, Kaygı ve Stres Düzeylerinin Sosyal Destek ve Stresle Başa Çıkma Tarzları Değişkenleri Bakımından İncelenmesi

Müge Bölükkaya[1], Sabahattin Tekingündüz[2]
[1]Bilim Uzmanı, Mersin Üniversitesi, Radyoloji Kliniği
[2]Doç. Dr. Mersin Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu

Aralık 2019'da Çin'in Wuhan kentinde başlayan ve kısa bir sürede dünyanın bütününe yayılan COVID-19 (SARS-CoV-2) oldukça bulaşıcı bir solunum yolu hastalığıdır. Dünya Sağlık Örgütü'nün 11 Mart 2020'de salgın olarak ilan ettiği koronavirüs kaynaklı 27 Şubat 2022'ye kadar dünya genelinde 5.964.788 ölüm gerçekleşmiştir. COVID-19 dahil olmak üzere birçok hastalığın tanısında akciğer görüntüsüne gereksinim duyulmaktadır. Akciğerlerde yoğun belirti gösteren COVID-19 tanısı için yapılan tetkikler nedeniyle radyoloji teknikerlerinin iş yükü ve bulaş riskleri de bu duruma paralel olarak artmıştır.
Kesitsel tipte tasarlanan araştırmanın amacı, COVID-19 sürecinde radyoloji teknikerlerinin depresyon, kaygı ve stres düzeyleri ile kişisel ve iş özellikleri arasında fark/ilişki olup olmadığını tespit etmektir. Araştırma evrenini Türk Medikal Radyoteknoloji Derneği'ne kayıtlı 2042 radyoloji teknikeri oluşturmaktadır. Araştırmanın minimum örneklem büyüklüğü; Open Epi Version 3 programı ile %50 sıklık, %95 güven aralığı ve ± 5 hata payı ile 324 kişi olarak hesaplanmıştır. Analizler 429 radyoloji teknikerinden elde edilen veriler yardımıyla değerlendirilmiştir. Araştırma verileri, 2021 yılı Mart-Nisan aylarında toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak, "Depresyon Kaygı Stres Ölçeği", iş ve kişisel özelliklerini öğrenmek amacıyla "İş ve Kişisel Özellikleri Bilgi Formunun" yer aldığı anket formu kullanılmıştır. Araştırmada istatistik analiz olarak Student t testi, Varyans Analizi ve Korelasyon analizleri kullanılmıştır. Yapılan analizlere göre katılımcıların %57,1'i erkek,%50,1'i bekâr çıkmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 32.3 iken; haftalık çalışma saati 39.8 çıkmıştır. Student –t testi sonucuna göre katılımcıların cinsiyet ve medeni durumları ile depresyon, kaygı, stres puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$). Yapılan korelasyon analizine göre katılımcıların haftalık çalışma saati ile depresyon ($r= 0,11$; $p<0,05$), kaygı ($r= 0,11$; $p<0,05$) ve stres ($r= 0,11$; $p<0,05$) arasında düşük düzeyde pozitif anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Çalışma süresi artıkça depresyon, kaygı ve stresi düzeyinin de arttığı söylenebilir. Çalışmada, yaş ve radyoloji bölümünde çalışma yılı ile depresyon, kaygı, stres puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı belirlenmiştir. Çalışmada hastane türleri ile depresyon, kaygı, stres puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Çalışmada ayrıca depresyon, kaygı ve stres puan ortalamaları ile iş yükü ve işten ayrılmayı düşünme değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Hastane yönetimi ve radyoloji yöneticileri salgın dönemlerinde olası riskleri göz önünde bulundurarak haftalık çalışma saatlerini düşürmesi, iş yükünün azaltması ve mesleğini bırakmayı düşünmelerine neden olan faktörler araştırılarak stratejiler geliştirmeli ve çevrimiçi/web tabanlı ruh sağlığı hizmetlerinin sunulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Radyoloji Teknikeri, Depresyon, Kaygı, Stres

Karaciğer Kitlelerinde Computed Tomograpy ve Floroskopi Kılavuzluğunda Hidro-diseksiyon ile Termal Ablasyon Tedavisi

Hıdır Şimşek, Furkan Gümüştekin, Ferhat Can Pişkin, Hüseyin Tuğsan Ballı
Çukurova Üniversitesi, Radyoloji Ana Bilim Dalı, Adana

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı ulaşılması zor olan veya ekstrahepatik yakın organ komşuluğu (kolon, kalp ve diafragma vb.) bulunan karaciğer kitlelerinin hidro-diseksiyon uygulanarak termal ablasyon tedavisinin güvenirliğini ve etkinliğini araştırmak idi. GEREÇ-YÖNTEM: Bu çalışmaya, merkezimizde 2015-2022 tarihleri arasında, hidro-diseksiyon tekniği ile termal ablasyon tedavisi uygulanan 5 kadın 10 erkek hasta dâhil edildi. Tüm tedaviler intravenöz genel anestezi altında yapıldı. İnterkostal veya subkostal yaklaşım ile karaciğer komşuluğuna pre-hepatik mesafeye ultrason eşliğinde 22 G chiba iğne yerleştirildi. Chiba iğne içerisinden J uçlu kılavuz tel karaciğerin domuna kadar gönderildi. Bu sırada cone-beam computed tomography(CBCT)veya floroskopi ile telin lokalizasyonu konfirme edildi. Daha sonrasında kılavuz tel desteği ile 5F intraducer yerleştirildi. Ara bağlantı ve 50 CC'lik enjektör yardımı ile 300-1000 cc serum fizyolojik sıvısı enjekte edildi. Bu işlemin benzeri safra kesesi ve kolon komşuluğu bulunan kitleler içinde uygulandı. Yeterince hidro-diseksiyon uygulandıktan sonra termal ablasyon tedavisine başlandı. Tedavi sonunda tüm sistem çıkarıldı ve işlem sonlandırıldı. Pre-hepatik mesafeye gönderilen sıvı geri aspire edilemedi. 24 saat boyunca takip edilen hastalarda erken ve geç dönemde komplikasyon gelişmedi. SONUÇ: Ulaşılması zor olan veya ekstrahepatik yakın organ komşuluğu bulunan karaciğer kitlelerinde hidro-diseksiyon oluşturularak yapılan termal ablasyon tedavilerinde cbct ve floroskopi kullanımı işlem güvenliğini ve etkinliğini arttırmakta, oluşabilecek komplikasyonları engellemektedir.

Anahtar Kelimeler: conebeamct, hidrodiseksiyon, termal ablasyon,